
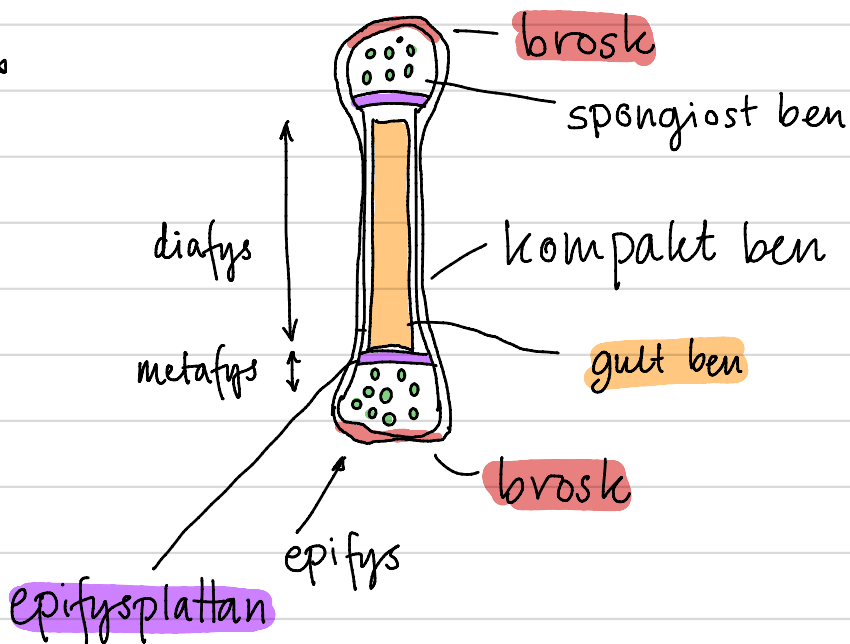

BEN introduktion

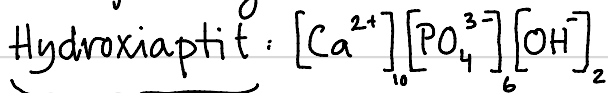
- Långa ben - armar & ben. Längd > bredd
  - Korta ben - kubiska i formen
  - Platta ben - skallben
  - Irregulära ben - ryggkotor
-

BENVÄVNAD

draghållfasthet

- Särskild form av bindväv: Celler + ECM = 90% kollagen, 10% grundsubst.
- Skiljer sig: ECM mineraliseras och förhårdas

kompressionsfasthet

Celler i ben

Osteocyter

Gap junction

osteocyt

lakun

1 cell/lakun

benmatrix

canaliculli - små kanaler i benmatrix
som innehåller osteocytutskott

Benceller & deras aktivitet

Osteoblaster bygger ben

Mesenchymala stamceller (MSC)

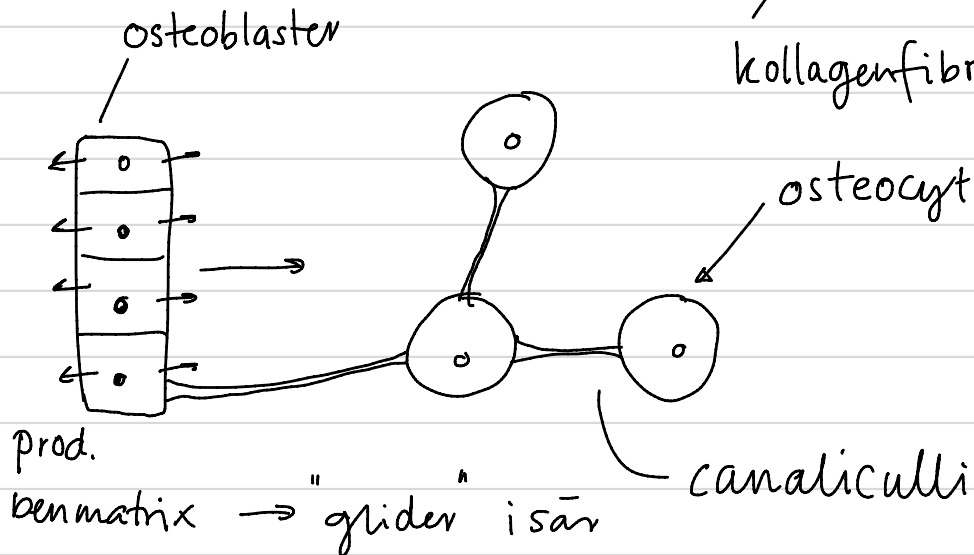
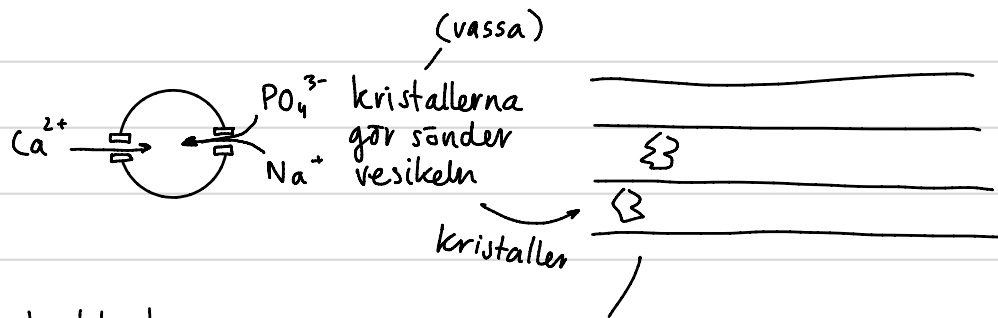
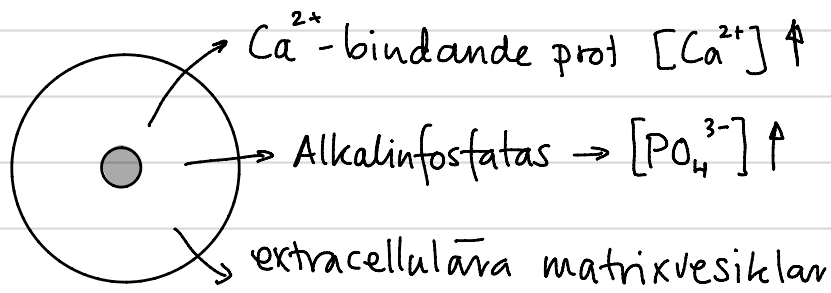
↓ signal

Osteoprogenitorceller

↓ tillväxtfaktor

Osteoblaster → prod. ^{osteoid} kollagen + grundsubstans
Mineraliserar osteoiden

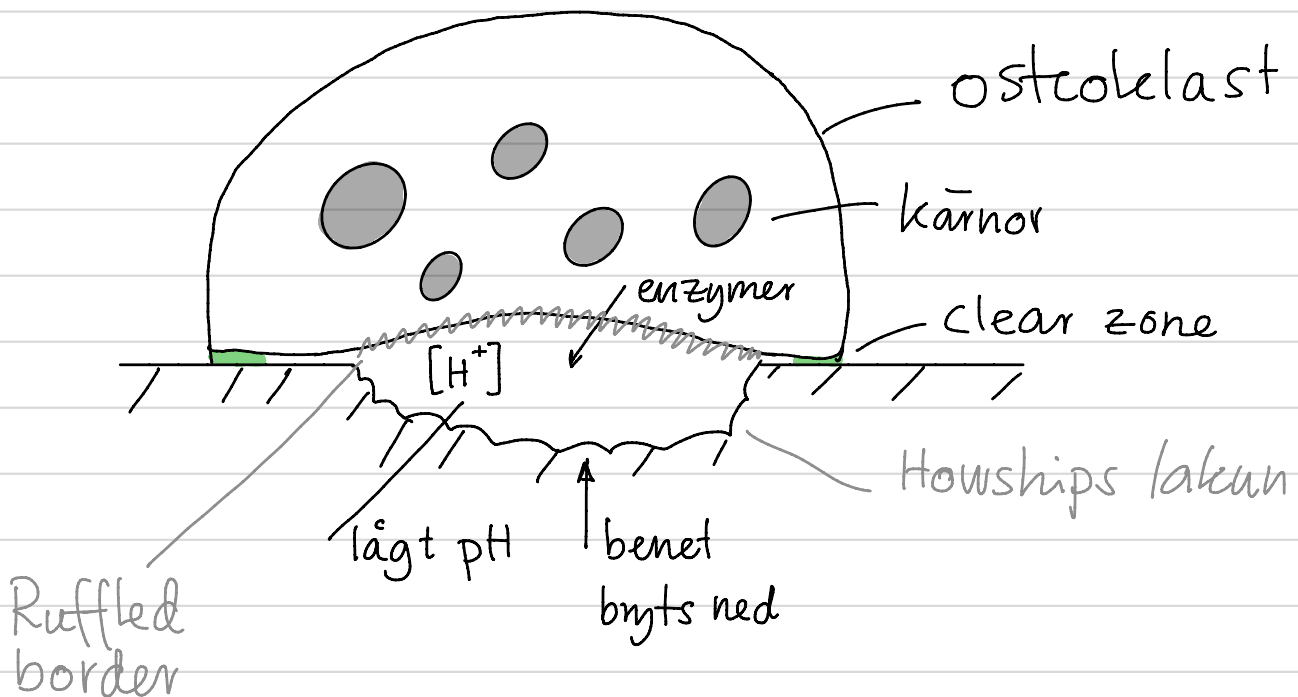
Mineralisering kräver (lokalt) höga nivåer av Ca^{2+} & PO_4^{3-}

- kontakt med andra osteocyter/osteoblaster/osteoprogenitorceller mha canaliculli.
- kan bilda benvävnad, men långsamt
- Belastning $\rightarrow$ ändrat flöde i canaliculli $\rightarrow$ osteocyter känner av $\rightarrow$ ökad benbildning
- Deltar i regl. av Ca^{2+} & PO_4^{3-} in/ut från benvävnad genom canaliculli.

Osteoklast: bryter ned ben

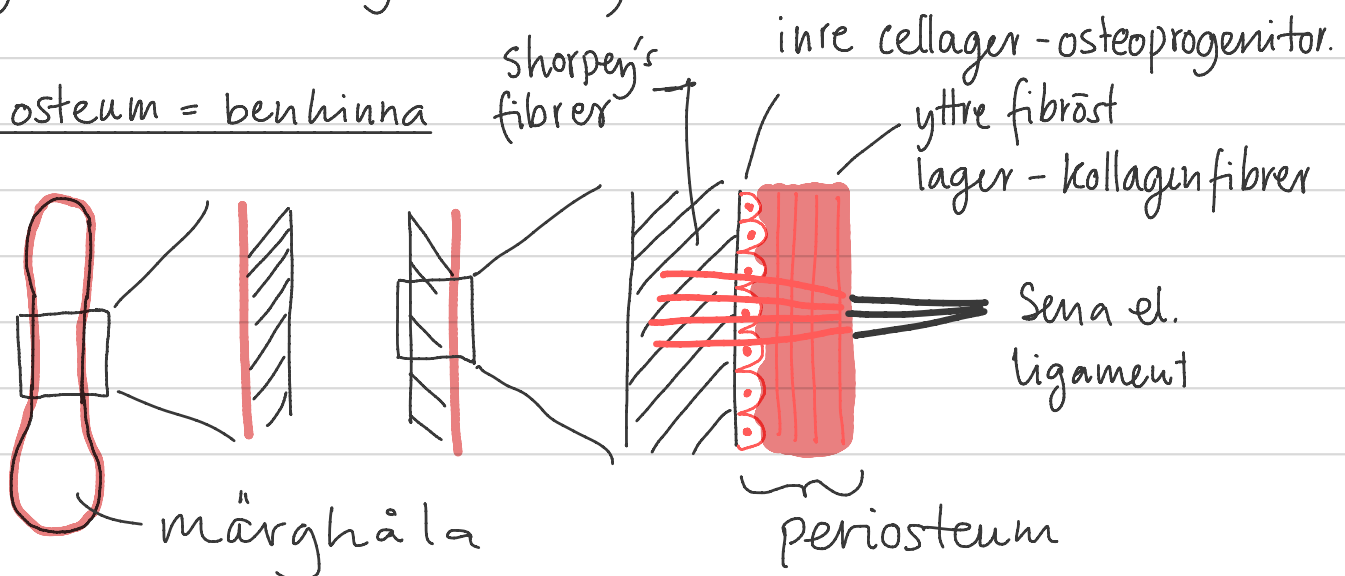
- Bildas från (deriveras) från hematopoetiska celler.
- Flerkärniga - hittas där ben bryts ned.

Ben som organ

- Benvävnad
  - Hematopoetisk vävnad
  - Fett
  - Blodkärl
  - Nerver
  - (• Hyalint brusk vid synovialled)
- } i benmärg
} i ben

Periosteum = benhinna

Märghäla

- täcks av ett lager celler = endosteala celler = endosteum

röd

gul
mest fett

blodcell i olika
stadier, retikulära
fibrer/celler

DIREKT BENBILDNING = intramembranös benbildning

- För plattben, hjässben. Börjar v. 8 i embryot.

1. MSC

2. MSC ansaml.

i vissa omr.

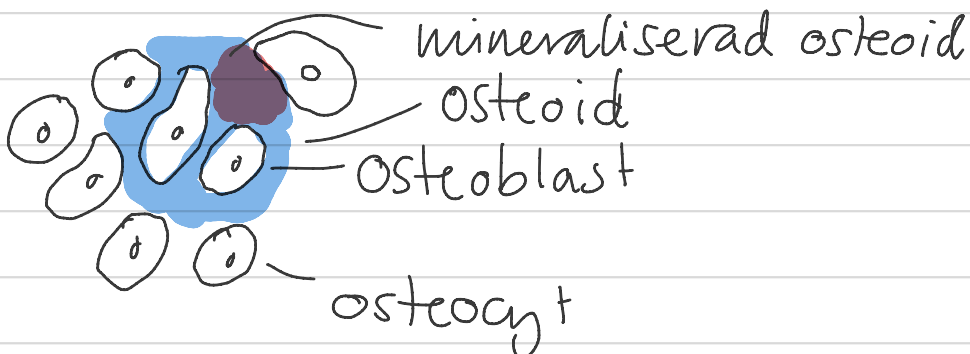
diff till osteoprog-
celler

osteoid.

3. Diff vidare till
osteoblaster som
prod osteoid =
ostifikationscenter.

4. Osteoblasterna prolifererar &
osteoidet börjar mineraliseras

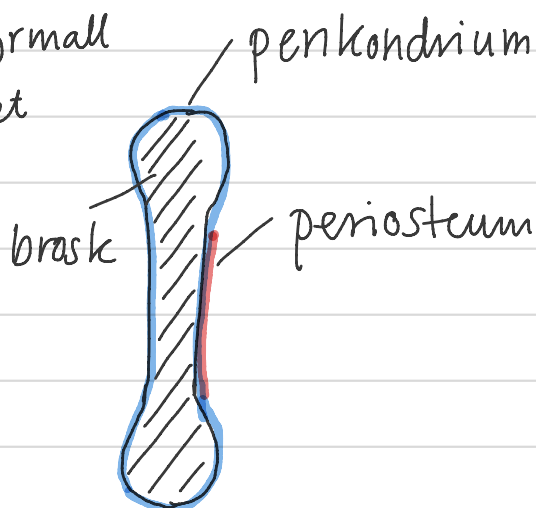
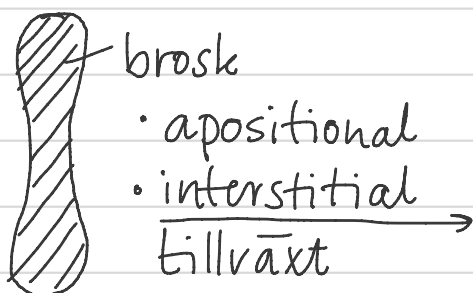

INDIREKT BENBILDNING (endokondral benbildn.)

• Sker i långa rörben. Börjar ~ v 8 i embryot.

1. MSC ^{diff} → kondroblaster : bildar brösk

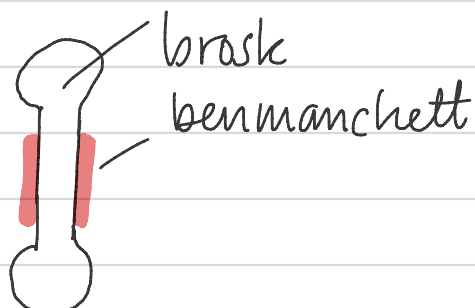
= miniatyrmall
av benet

2. Perikondrium vid diafysen

^{diff} periosteum

^{aktiv.} → osteoblaster → benvärnad (direkt benbildn.)

3. Kondrocyter i mitten av diafysen växer = hypertrofiska (stora)
sekreterar alkalinfosfat → brösket kalcifieras → kondrocyt.
dör och brösket byts ned. (osteoklaster).

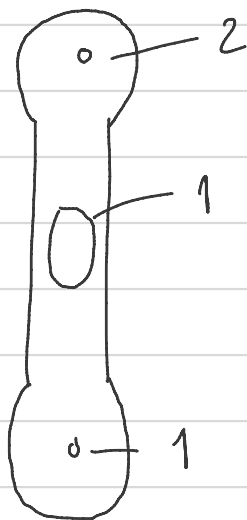
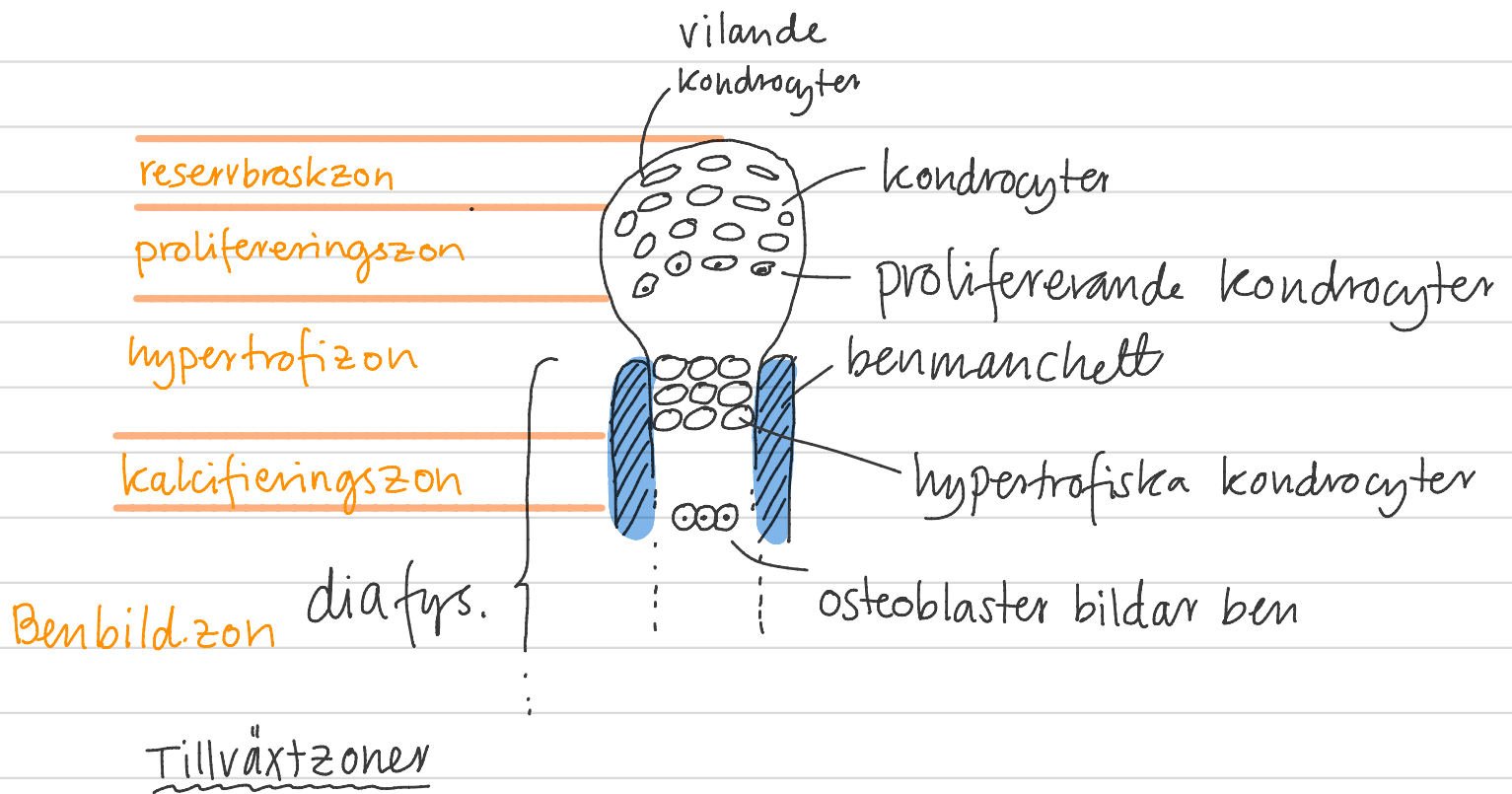
4. Blodkär| invaderar utrymmet i brösket → osteoprogenitorceller
följer med kärlen

(mineraliserat)

5. Osteoklaster reabsorberar kalcifierat brösk, osteoblaster
bildar ben runt rester av "brösktaggar"

└ "primärt ossification center"

6. Olika zoner bildas i bräsket under benbildningen.

BENREMODELLERING

/ i kompakt ben.

Osteon = enhet av lameller som omger en haversk kanal (långsgående).

